

Ο δὲ ἀρχάγγελος Γαβριὴλ κατεδικάσθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ νὰ ὑπῆρετῇ ἐπὶ τριάκοντα ἔτη ἐναὶ ἀσκητὴν καὶ νὰ τὸν φυλάττῃ ἀπὸ παντὸς κινδύνου. "Ωφειλε δὲ μετὰ τὸ πέρας τῆς τριακονταετοῦς ταύτης ὑπηρεσίας νὰ λάβῃ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀσκητοῦ καὶ νὰ τὴν φέρῃ ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Υψίστου.

Τοιουτοτρόπως ὁ ἀρχάγγελος μετεμορφώθη εἰς ὑπηρέτην μοναχὸν καὶ ἔξετέλει ὅλα τὰ προστάγματα τοῦ ἀσκητοῦ μετὰ τοσαύτης σοβαρότητος καὶ μετριοφροσύνης, ὡστε ὁ ἀσκητὴς δὲν ἡδύνατο νὰ παύσῃ θαυμάζων τὴν εὐπείθειαν καὶ ὑποταγὴν αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα οὐδέποτε ἐγέλασεν, οὔτε καν ἐμειδίασεν ὁ ἀρχάγγελος.

Ἡμέραν τινὰ ἔπειρψεν αὐτὸν ὁ ἀσκητὴς εἰς τὴν πόλιν, διὰ νὰ τῷ ἀγοράσῃ ὑποδήματα δυνατά, ὡστε νὰ διατηρηθῶσιν ἐπὶ ἐν ἔτος. Τότε ὁ ἀρχάγγελος ἐγέλασεν. "Ο ἀσκητὴς, ὅστις ἡγνόει ὅτι ὁ ὑπηρέτης του ἦτο ἄγγελος, ἐθάυμασε βλέπων αὐτὸν κατὰ πρώτην φοράν μετὰ τοσαῦτα ἔτη νὰ γελᾶ, καὶ ἐπιθυμῶν νὰ μάθῃ τὸ αἴτιον τῆς αἰφνηδίας ταύτης μεταβολῆς ἔπειρψε καὶ ἄλλον τινὰ νεώτερον ὑπηρέτην διὰ νὰ παρατηρῇ τὰ κινήματα καὶ τὴν συμπεριφοράν τοῦ πρώτου.

Ἀνεχώρησαν λοιπὸν οἱ δύο μοναχοὶ ὑπηρέται καὶ ἐπορεύοντο σιωπηλοί, ἔως ὅτου ἔφθασαν εἰς ἔνα τόπον, ὃπου ἐκάθητο εἰς ἐπαίτης καὶ τοὺς ἐζήτησε μικράν τινα ἐλεπμοσύνην.

Ο ἀρχάγγελος ἐγέλασε.

Ἐξακολουθήσαντες περαιτέρω τὴν πορείαν των, συνήντησαν ἔνα ἐπίσκοπον καὶ ἔνα ἐπάρχον, οἵτινες ἐν τῇ ἀμάξῃ των διέβαινον ὑπερηφάνως, συνοδευόμενοι ὑπὸ μεγάλου πλήθους ἀνθρώπων.

Ο ἀρχάγγελος ἐστρεψε τὸ πρόσωπόν του πρὸς τὸ ἄλλο μέρος καὶ ἐγέλασε.

Ἐπὶ τέλους εἶδον ἐν τῇ ἀγορᾷ ἔνα κλέπτην, ὅστις ἐκλεψε πάλινόν τι ἀγγεῖον, καὶ ὁ ἀρχάγγελος ἐγέλασε πάλιν.

"Επειτα ἡγόρασαν τὰ ὑποδήματα καὶ ἐπέστρεψαν πρὸς τὸν ἀσκητήν. Ο συνοδοιπόρος τοῦ ἀρχαγγέλου ἀνήγγειλε πρὸς τὸν γέροντά του ὅλα τὰ διατρέξαντα καὶ εἶπεν ὅτι ὁ ὑπηρέτης ἐγέλασε τρεῖς φοράς.

Τότε ὁ ἀσκητὴς ἡρώησε τὸν ἄγγελον: «Εἰπέ μου, παιδί μου, τί συνβαίνει μὲ σέ; Εἶναι τώρα τριάντα ἔτη, ὅπου μὲ ὑπηρετεῖς καὶ ποτὲ δὲν σὲ εἶδα νὰ γελάσῃς, ἐνῷ σήμερα ἐγέλασες τέσσαρες φορές.»

Ο ἄγγελος ἀπεκρίθη: «Εἰμαι ὁ ἀρχάγγελος Γαβριὴλ καὶ ἐπέμφθη ποτὲ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ παραλάβω τὸ πνεῦμα μᾶς πτωχῆς χήρας, ἣτις ἐκράτει δύο βρέφη εἰς τὰς ἀγκάλας της. Ἐγὼ δημας τὰ εὐσπλαγχνίσθη καὶ ἀφῆκα τὴν μητέρα των ζωντανήν. Διὰ τοῦτο κατεδικάσθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, νὰ σὲ ὑπηρετῶ τριάκοντα ἔτη καὶ νὰ σὲ προφυλάττω ἀπὸ παντὸς κινδύνου. Μετὰ παρέλευσιν τῶν τριακοντα τέων ὀφείλω νὰ παραλάβω τὴν ψυχήν σου, τώρα δὲ συμπληροῦνται τὰ τριάκοντα ἔτη.

Ἄκουσον τώρα τὴν αἵτιαν τοῦ γέλωτός μου: Μὲ ἔπειρψες νὰ σοῦ ἀγοράσω ὑποδήματα δ' ἐν ἔτος, ἐνῷ μόλις τρεῖς ἡμέρας ἔχεις ἀκόμη νὰ ζήσης. Τὸ αἴτιον διὰ τὸ ὅποιον ἐγέλασα ὅτε ὁ ἐπαίτης μᾶς ἐζήτησε μικράν ἐλεπμοσύνην, εἶνε διότι ἀκριβῶς εἰς τὸ μέρος δόπου ἐκάθητο εὑρίσκεται χωσμένος μέγας θησαυρός, ἐνῷ ἐκεῖνος ἐπαιτεῖ. "Οτε δὲ εἶδον τὸν ἐπίσκοπον καὶ τὸν ἐπαρχον ἐν τῇ ἀμάξῃ των ὑπερηφάνως παρελαύνοντας, ἐγέλασα διότι ἀνεγνώρισα ὅτι αὐτοὶ ἡσαν τὰ δύο ἐκεῖνα βρέφη, χάριν τῶν ὁποίων κατεδικάσθην νὰ σὲ ὑπηρετῶ. Τέλος δὲ ὁ κλέπτης, ὅστις ἐκλεψε τὸ πάλινον ἀγγεῖον, ἐκίνησε τὸν γέλωτά μου, διότι ἐσκέφθη ὅτι ὁ πηλὸς κλέπτει τὸν πηλόν.

Τώρα δὲ ἐτοιμάσου, διότι πλησιάζει ἡ ὥρα νὰ ἀναχωρήσωμεν.»

Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀπέθανεν ὁ ἀσκητὴς καὶ ἡ ψυχὴ του φερομένη διὰ τῶν αἰθέρων ὑπὸ τοῦ ἀρχαγγέλου ἐπέστρεψε περιχαρής πρὸς τὸν πλάστην της. — Άμην!

N...

ΕΑΡΙΝΑ ΚΥΜΑΤΑ.

Μυθιστόρημα ὑπὸ ΙΒΑΝ ΤΟΥΤΡΓΕΝΙΕΦ.

(Συνέχεια).

Ο Αἰμιλίος, ὁ Πανταλεόνε καὶ ὁ κώνων Ταρτάλιας συνώδευσαν τὸν ἔνονον μέχρι τῆς πλησιεστάτης γωνίας τοῦ δρόμου. "Ο Πανταλεόνε δὲν ἡδύνηθη νὰ μὴ ἐκφράσῃ τὴν δυσαρέσκειάν του διὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς Τζέρμας.

"Ἐπερετε νὰ ἐντρέπεται! ν' ἀσχημίζῃ τὸ πρόσωπό της καὶ τὴ φωνή της! μια carricatura! "Ἐπερετε νὰ ἐκλέγη τὴν Μερόπην ἢ τὴν Κλωνταμνήστεραν — κατὶ τι ὑψηλόν, τραγικόν! — Ἄλλ' ὅχι, προτιμᾶτο νὰ μιμήσαι ὡς πτλήκος μίσον Γερμανίδα ἐριννύν, μια furia tedesca! Αὐτὸ μπορῶ κ' ἔγω νὰ τὸ κάνω — Μέρτς, Κέρτς, Σμέρτς,» προσέθηκε μὲ βραγχώδη φωνήν, προβάλλων τὸ πρόσωπόν του καὶ τεντόνων τὰ δάκτυλά του.

Ο Ταρτάλιας ἤρχισε νὰ τὸν ὑλακτῇ ὁ δὲ Αἰμιλίος ἐξερράγη εἰς ἀκράτητον γέλωτα.

Ο γέρων ἐστρέψεν εἰς αὐτοὺς ἀποτόμως τὰ νῶτα καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν.

Άρκετά τεταραγμένος καὶ σκοτισμένος ἐπέστρεψεν ὁ Σανίν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ «Λευκοῦ κύκνου» — (εἶχεν ἀφήση τὴν ἀποσκευήν του εἰς τὴν αἰλουραν τῶν ἔνονων). "Ολαι ἐκεῖναι αἱ γερμανικαὶ, γαλλικαὶ καὶ ιταλικαὶ φράσεις ἐβόρμουν εἰσέτι εἰς τὰ ώτά του.

«Ἄρραβανιασμένη!» ἐψιθύρισεν ἀπερχόμενος ίνα κατακλιθῇ

εἰς τὸ μέτριον κατάλυμά του. «Καὶ τόσον ὥραίσα κόρη! . . . Άλλα διατί ἔγω ἐμεινα ἐδῶ;»

Ἐν τούτοις τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἔπειρψε πρὸς τὸν ἐν Βερολίνῳ φίλον του τὴν περὶ τῶν χρημάτων ἐπιστολήν.

8.

Τὴν ἀκόλουθον πρωΐαν δὲν εἶχεν εἰσέτι ἐνδυθῆ ἐντελῶς ὁ Σανίν, ὅτε ὁ ὑπηρέτης τῷ ἀνήγγειλε τὴν ἐπίσκεψιν δύο κυρίων. "Ο εἰς ἐξ αὐτῶν ἦτο ὁ Αἰμιλίος, ὁ δὲ ἄλλος, παρουσιαστικὸς καὶ καλιφυής νεανίας μὲ χαρακτηριστικά τοῦ προσώπου ἀμέρπτου κανονικότητος, ἦτο δὲ κύριος Κάρολος Κλέβερ, ὁ μνηστήρ τῆς Τζέρμας.

"Ηδενταύτης τις νὰ παραδεχθῇ, διτε εἰς δύλια τὰ καταστήματα τῆς Φραγκφορτῆς δὲν ὑπῆρχεν ἀλλος πρῶτος ἐμποροῦπάλληλος, τόσον εὐγενῆς, τόσον καλῶς ἀνατεθραμμένος, τόσον εὐπιόληπτος, τόσον φιλοφρονητικός καὶ ἀξιεραστος, ως δὲ κύριος Κάρολος Κλέβερ. "Η ἀμερπτος ἐντέλεια τοῦ ἰματισμοῦ καὶ καλλωπισμοῦ του ἡδύνατο μόνον μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς στάσεως του καὶ μὲ τὴν κορφότητα τῶν τρόπων του νὰ συγκριθῇ — κορψότητα, ἣτις εἶχε μὲν τὴν ἀληθείαν τι τὸ ἐπιτετήδεμνον, τὸ ἐπιφυλακτικόν, τὸ ἀγγλικόν (δὲ κύριος

Κάρολος Κλύθερ είχε διαφείνη δύο έτη έν την Αγγλία¹ αλλά ούδεν ήττον έφαινετο έπαγγελτός καὶ ἐλκυστική. Ἀμέσως ἐκ πρώτης ὁψεως ἔβλεπε τις, διὰ τὸ κομψός οὗτος, δύλιγον τι αὐστερός, ἔξαιρετα ἀνατεθραμμένος καὶ εἰς ἄκρον καθαρός νεανίας ἦτο συνειδισμένος νὰ ὑπακούῃ μὲν εἰς τοὺς προϊσταμένους του, νὰ διατάσσῃ δὲ τοὺς κατωτέρους του καὶ διὰ διποδεν τοῦ γραφείου του ιστάμενος ἐνέπνεεν ἐξ ἀπαντος καὶ εἰς αὐτὸὺς τοὺς τελάτας σεβασμόν. Περὶ τῆς τιμότητός του οὐδὲ ή ἐλαχίστη ἀμφιβολία ἡδύνατο νὰ ἐγερθῇ. Ἡρκει μόνον νὰ δίψῃ τις ἐν βλέμμα εἰς τοὺς θηλητοὺς καὶ διὰ πολλοῦ ἀμύλου ἐσκληρυμένους κολλάρους του! Καὶ ἡ φωνή του ἦτο τοιαύτη, οἷαν ἡδύνατό τις νὰ περιμένῃ ἐκ τῆς δλῆς του ἔξωτερικῆς παραστάσεως: βαθεῖα καὶ γεμάτη ως ἡ φωνή ἀνδρός, ἔχοντος πεποίθησιν εἰς ἑαυτόν, οὔτε πάρα πολὺ ισχυρά, τούναντιον δὲ δύλιγον τι θωπευτική καὶ γλυκεῖα. Μία τοιαύτη φωνή θὰ ἥρμοζεν εἰς αὐτὸν ἔξαιρετα, δύσκαις ἔδιδε διαταγάς εἰς τὸν κατώτερόν του ὑπάλληλον, ως λόγου χάριν: «Δεῖξατε εἰς τὸν κύριον αὐτὰ τὰ βελοῦδα τῆς Λυδῶνος» ἢ: «Δώσετε μᾶλα καθέκλα στὴν κυρίαν».

Ο κύριος Κλύβερ δήκοντος νά συνιστή εαυτόν, κατά δὲ τὴν τελετὴν ταύτην τῆς συστάσεως ἱπεκλιθή τοσοῦτον εὐγενῶς, συνέκλεισε τὸν πόδας μετὰ τοσαύτης χάριτος, συνέκρουσε πρὸς ἄλληλα τὰ τακούνια μετὰ τοσαύτης λεπτότητος, ώστε εἰς τὸν βλέποντα αὐτὸν ἀκούσιων ἐπήρχετο ἡ σκέψης: «Αὐτοῦ τοῦ νέου καὶ τὰ ἀσπρόρρουχα καὶ τὰ ἥρικὰ προτερήματα είναι πρώτης ποιότητος.» Ή τελειότης τῆς γυννωδείσης δεξιᾶς χερός του — (ἡ ἀριστά του, ἡτις ἦτο κεκαλυμμένη μὲν ἐν σουηδικὸν χειρόκτιον, ἔκρατε στιλπνότατον πῖλον, εἰς τὸν πυθμένα τοῦ ὅποιου εὑρίσκετο τὸ ἔτερον χειρόκτιον) — ἡ τελειότης τῆς δεξιᾶς αὐτῆς χερός του, τὴν ὅποιαν ἔτεινε πρὸς τὸν Σανιν μετριοφρόνως μὲν ἀλλὰ μετ' ἀποφασιστικότητος, ἵτο ἀνωτέρα πάσης περιγραφῆς: εἰς ἔκαστος ἐκ τῶν ὀνύχων ἦτο ἀριστούργημα εἰς τὸ εἰδός του!

Μετά ταῦτα ἐδήλωσεν ὁ κύριος Κλέμβερ μὲ τὰς μᾶλλον ἐκλεκτὰς φράσεις τῆς γερμανικῆς γλώσσης ὅτι ὁ σκοπός τῆς ἐπισκέψεως του ἦτο νά τον εἰκράσῃ τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὸν ζένον, διστις ἐφάνη τόσον ὀφέλιμος εἰς τὸν μέλλοντα συγγενῆ του, τὸν ὀδελφὸν τῆς μνηστῆς του. Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἔθειξε τὸν Αἰρίσιλον διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρός, μὲ τὴν ὅποιαν ἐκράτει τὸν πίλον. 'Ο Αἰρίσιλος περιμῆλθεν αἰφνίης εἰς ἀμηχανίαν, ἐστράφη πρὸς τὸ παράθυρον καὶ ἔθηκε τὸν δάκτυλον εἰς τὸ στόμα του. 'Ο κύριος Κλέμβερ προσέθηκεν ὅτι θὰ ἐμεθεωρεί ἑαυτὸν λίαν εὐτυχῆ, ἀν' καὶ αὐτὸς ἤδη γνωτον γάντια ποάζει τι εὑνέρεστον εἰς τὸν ζένον κρίον.

‘Ο Σανίν ἀπήγνητον — ωσάντως γερμανιστή, ει καὶ μετὰ πολλῆς δυσχερείας — δι τι χάρια πολύ . . . δι τὴ ἐκδούλευσις, τὴν δόποιαν προσέφερεν εἰς τὸν Αιγαίον, δὲν ἦτο σημαντική . . . και τεσσάρης τοὺς κροῖσους καὶ κρατίσους.

Παρακαλεσέ τους κυρίους να κατίσουν.
Ο κύριος Κλόβερ ἀνέσκωπεν ἀμέσως τὰ πλάγια τοῦ φορέματός του καὶ ἐκάθισεν εἰς τὴν καθέκλαν, ἀλλὰ τόσον ἐλαφρῶς καὶ ἐπισφαλῶς, ὅστε δὲν ἤδωντο τις παρὰ νὰ σκεφθῆ: «αὐτὸς ὁ νέος ἔκανε πόρον ἀπὸ εὐγένειαν, καὶ θὰ πεταχθῇ ἀμέσως πάλιν ὅπο τὸ κάθισμά του!» Καὶ πράγματι μετά τινα λεπτά τῆς ώρας ἀνεσκήτησεν ἀπὸ τῆς θέσεως τού και μετριοφρόνως, ἀπαράλλακτα δύως εἰς τὸν χορόν quadrille, προχωρήσας δύο ἡ τρία βήματα, ἐδήλωσεν δὲτι πρὸς μεγάλην του ἀλλήλην δὲν ἤδωντο νὰ μείνῃ περισσότερον, διότι ἔπρεπε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ κατάστημα — καὶ τὸ καθῆκον εἶνε τὸ πρώτιστον πάντων! — ἐπειδὴ δύως ἡ αὔριον ἥμέρα ἦτο κυριακή, διωργάνωσε τῇ συγκατασθέσει τῆς κυρίας Ἐλεωνώρας και τῆς δεσποινίδος Τζέμιας κοινήν τινα ψυχαγωγικήν ἐκδρομήν εἰς τὸ Σόδεν, εἰς τὴν ὄποιαν εἶχε τώρα τὴν τιμὴν νὰ προσκαλέσῃ και τὸν ζένον κύριον, ἔτρεφε δὲ τὴν ἐλπίδα δὲτι δὲ οἶνος Κύριος δὲν θὰ ἤρνειτο νὰ τιμῇση τὴν συναναστροφήν διὰ τῆς παρουσίας του. Πράγματι δὲ Σανίν δὲν ἀπειούθηται νὰ τοὺς τιμῇση διὰ τῆς παρουσίας του, μεθ' δὲ δὲ Κύριος Κλόβερ ἀπεχαιρέτισε και πάλιν εὐγένως και είται ἐν δλητῇ μεγαλοπρεπείᾳ τῶν ωραίων ἐρεβυνθοχρώων περισκελιδῶν του· και ὅπο τὸν χαρίεντα τριγμὸν τῶν γεωτάτων του ὑποδημάτων ἡρανίσθη.

9

Ο Αιμίλιος, δύτις καὶ μετὰ τὴν παράκλησιν τοῦ Σανίν ὅπως καθίσῃ, ἔχηκολούθει νὰ μένῃ ὅρθιος καὶ νὰ παρατηρῇ τὸν δρόμον διὰ τοῦ παφανδροῦ, ἀμα ώς εἰδεῖ τὸν μέλλοντα συγγενῆ του ἔξελθόντα ἐκ τοῦ δωματίου, μετεστράψῃ αἴρνης κατὰ τὸ ἡμετοῦ πρόστιον τὸν ἄριστερά καὶ ἐρυθρίασσας μετὰ παιδικῆς ἀμηχανίας ἥρωτης τὸν Σανίν, ἀν τῷ ἐπετοέπετο νὰ παραμείνῃ εἰσέτι ἐπ' ὀλίγον.

«Σήμερα είμαι καλήτερα» προσέθηκεν ό πατης «άλλα ό ιατρός μου είπε νά μη έργαζωμαι.»

«Μείνετε, παρακαλώ· δέν με ἐνοχλεῖτε καθόλου,» ἀπήντησε μετά σπουδῆς δ Σανίν, ὅστις δις πᾶς γνήσιος Ρώσος ἐπωφελεῖτο εὐχαριστῶν τὴν πρώτην παραπομονὰν πρόφασιν, ἵτις ἀπήλλασεν αὐτὸν τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ ζητήσῃ ἐνασχόλησιν τινα.

Ο Αιμίλιος τὸν εὐχαριστησε καὶ μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἦτο παρά τῷ Σανίν ἐντελῶς ἔξφειωμένος: τὰ πάντα ἔζηταζε καὶ παρετήρει ἐπιμελῶς, σχεδὸν δὲ περὶ ἑκάστου ἀντικειμένου, τὸ όποιον ἔβλεπε ἥρθα τὸν Σανίν, ποσὸν τὸ ἡγόρασε καὶ πόσον τὸ ἐπλήρωσε. Οὐ Αιμίλιος ἔθιμθησε προσέτι τὸν Σανίν εἰς τὸ νῦν ἕντελον, λέγων ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ, ὅτι ἡτο κρῆμα ὅπον δὲν ἄφινε ν' αἴρεση τὸ ὑπογένειόν του, ἐπειτα δὲ διηγήθη εἰς αὐτὸν πλήνθος λεπτομερειῶν περὶ τῆς μητρός του, περὶ τῆς ἀδελφῆς του, περὶ τοῦ Πανταλεόνε καὶ περὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ κυνηγίου Ταρτάλια, καὶ περιέγραψεν δῶλαν αὐτῶν τὸν βίον καὶ τὴν διαιταν. Ἐντὸς ὀλίγου χρόνου ἡφανίσθη ἀπὸ τὸν Αιμίλιον ὅλη του ἡ προτέρα ἐντροπαλότης. Ἡσθάνετο ἥδη αἰφνῆς ἔκτακτον συμπάθειαν καὶ κλίσιν πρὸς τὸν Σανίν, καὶ τοῦτο οὐχὶ εξ εὐγνωμοσύνης, διότι ὁ Σανίν τῷ ἔσωσε τὴν ζωὴν κατὰ τὴν προτεραίαν ἡμέραν, ἀλλὰ διότι ὁ ξένος οὗτος ἦτο συμπαθεστάτη μορφῆς. Μετ' οὐ πολὺ ὁ Αιμίλιος είλεν ἥδη ἐμπιστευθῆ εἰς τὸν ζένον ὅλα του τὰ μυστικά. Μετὰ ιδιαιτέρας θερμότητος ἐνδιέτριψεν εἰς τὸ ἔξτις: ή μήτη του δηλαδὴ ἥθελεν ἐκ πάντος τρόπου νὰ τὸν κάμη ἔμπορον — ἐνῷ αὐτὸς ἤζευρε καὶ ἡτο βεβαιώτατος ὅτι ἐγεννήθη διὰ νὰ γείνη καλλιτέχνης, μουσικός, ἀοιδός, ἐν ἐνὶ λόγῳ: ή σκηνή ἡτο ὁ ἀληθινὸς προορισμός του. Μάλιστα καὶ ὁ Πανταλεόνε τὸν ἐνεδάρουν πρὸς τοῦτο, ἀλλὰ ὁ κύριος Κλύβερ ἦτο μὲ τὸ κόρμα τῆς μητρός του, ἐπὶ τῆς όποιας ἔξησκει μεγάλην ἐπιρροήν: καὶ μάλιστα αὐτὴ ἡ ἰδέα τοῦ νὰ τὸν κάμουν παντοπώλην προϊόρχετο κυρίως ἐκ τῶν κυρίου Κλύβερ, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ όποιου κανένες πρόσγειος εἰς τὸν κόσμον δὲν ἤδυνατο νὰ συγκριθῇ μὲ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἔμπορου! Τὸ νῦν πωλῆ τούχες καὶ βελούδα, νῦν ἀπατᾶ τοὺς ἀγοραστάς, νῦν τοὺς γδέοντα — αὐτὸς ἡτο τὸ ιδαικόν του!

«Αλλά τώρα πρέπει νὰ πάμε στὸ σπίτι» ἀνεφώνησεν, ἅμα εἶδεν
ὅτι ὁ Σαντινός εἶχεν μῆδον ἐτομασθῆ μὲ τὸν καλλωπισμὸν του καὶ
γράψη τὴν ἐπιστολὴν διὰ τὸ Βερολίνον.

«Είνε ἀκόμη ἐνώποις» ἀπήντησεν ὁ Σανίν.

«Δὲν πειράζει» υπέλαβεν δὲ Αἰρίδιος, πλησίασας πρὸς αὐτὸν. «Πᾶμε πρῶτα στὸ ταχυδρομεῖο κ' ἔπειτα στὸ σπίτι. Ἡ Τζέριμα θὰ χαρῷ πολὺ νὰ σᾶς ιδῃ! Θὰ προγευματίσετε γε τὸ σπίτι μας Κ' ἔπειτα μπορεῖτε νὰ πῆτε καὶ στὴ μητέρα μου δυδ λόγια δι' ἐρέ καὶ διδ τὸ στάδιο μου»

«Καλὰ λοιπόν, πάμε» εἶπεν δὲ Σανίν — καὶ ἀπῆλθον.

10.

‘Η Τζέμιμα πραγματικῶς ἔχαρι ἐπανιδούσα τὸν Σανίν, ἡ δὲ κυρία Ἐλεωνώρα ὠσάντως τὸν ὑπεδέχθη λίαν φιλοφρόνως: Προφανῶς δὲ Σανίν εἶχε καρπὸν εὐνοῦκήν ἐντύπωσιν εἰς ἀμφιτρέος τὰς κυρίας τὴν προηγηθεῖσαν ἑσπέραν. ‘Ο Αιμιλίος ἐξῆλθε δροματὸς διὰ νὰ φροντίσῃ περὶ τοῦ προγεύματος, δὲν παρέλειψε δημος νὰ ψιθυρίσῃ εἰς τὸ οὖς τοῦ Σανίν!

«Μή λαγωνύγετε έκειχο ποῦ γάρ είπα!»

ΑἜν θὰ τὸ λαγωνίγσω» ἀπίντησεν ὁ Σαρών.

Δεν θα το λαμπρώνων» απαντήσεων των Σαντινί.

‘Η κυρία Έλεονώρα δὲν ήταν έντελώς καλά: ἔπασχε κεφαλαλγίαν και ἱμικλανής εἰς μίαν πολυθράνων ἀναπαυομένη προσεπάθειν νὰ μένῃ ὅσον τὸ δυνατόν ἐν ἡσυχίᾳ. ‘Η Τζέρμπα ἐφόρει εδρεῖσαν πρωινήν ἑσθῆτα κιτρίνου χρώματος, ἥτις συνεκρατεῖτο περὶ τὴν ὁσφύν διὰ μέλανος δερματίνου ζωστήρος. Καὶ αὐτῇ ἐφαίνετο ὀλίγον τι κεκρηκυῖα και ὠχρά· οἱ ὄφθαλμοι της περιεβάλλοντο ὑπὸ μέλανῶν δακτυλίων, οἱ τινες ὅμως δὲν ἦλαττον τὴν λάμψιν τῶν βλεμμάτων της, ἐνῷ ἡ ωχρότης παρείχεν εἰς τὰ αὐτηρῶν κλασσικά χραστηριστικά τοῦ προσώπου της μυστηριώδη τινά και συγχρόνως ἡπιόνες. Ιδιαίτεραν ἐντύπωσιν ἐνεποίησε σήμερον εἰς τὸν Σαντινί ἡ ἔκτακτος φραιστήρις τῶν χειρῶν της. ‘Οσάκις ὑψώνεν αὐτάς, διὰ νὰ στρέψῃ πρὸς τὰ ὄπισα τὰς λαμποκοπούσας δέσμους τῆς βαθυμελάνου κόμης της — ὁ Σαντινὸς δὲν ἤδονταν ν’ ἀποστρέψῃ τὸ βλέμμα ἀπὸ τῶν μακρῶν και εὐκάμπτων ἐκείνων δακτύλων, οἵτινες ζωηρῶς ἀνεμίμηντοκόν αὐτῷ τοὺς δακτύλους τῆς Fornarina τοῦ ‘Ραφαήλου.

¹ Ήτο δε ψευδότάτη ἡμέρα. Μετὰ τὸ πρόγευμα δὲ Σακίν ἤθελε νὰ
ἀπέλθῃ, ἀλλὰ τῷ παρετήρησαν διτὶ τὸ φρονιμώτατον ἥτο νὰ μὴ κι-
νηθῇ καθόλου ἐξ τῆς θέσεως του κατὰ τὸν φοβερὸν ἔκεινον καθ-

σωνα — τοῦδ' ὅπερ ἐκεῖνος πληρέστατα παρεδέχθη καὶ ἔμεινεν εἰς τὴν θέσιν του. Εὐάρεστος δροσερὰ ἀτμοσφαιρία ἐπεκράτει ἐν τῷ διποθεν δωματίῳ, εἰς τὸ ὅποιον ἀπεσύρθησαν πάντες καὶ τοῦ ὅποιου τὰ παράθυρα ἔβλεπον πρὸς μικρόν τινα κατέπυτον μὲν ἀκακίας κήπου. Μέγα πλῆθος μελισσῶν, σφηκῶν καὶ κηφήνων ἔβρόμβει μετ' ἀπλήστου γέσεως μεταξὺ τῶν πυκνῶν καὶ μὲν χρυσᾶ ἀνθηκῆς κεκαλυμένων κλιφώνων. Οἱ ἀκατάπαυστος ἐκεῖνος βόμβος εἰσέδυνεν εἰς τὸ δωμάτιον διὰ τῶν ἡμικλείστων συσπαστῶν παραδυροφύλλων καὶ τῶν καταβιβασμένων καταπετασμάτων, οἷονει διηγούμενος περὶ τοῦ ἔξω ἐπικρατοῦντος κακούνων καὶ οὐτων καλιστῶν διπλασίων εὐφρεστοτέραν τὴν δροσερότητα τοῦ ἡσυχοῦ καὶ ἀναπαυτικοῦ τούτου δωματίου.

Οπως τὴν προηγθεῖσαν ἑσπέραν οὖτα καὶ σήμερον ὠμίλει ὁ Σανίν πολὺ καὶ μετὰ γέλοιον, ἀλλ' οὐχὶ πλέον περὶ τῆς Ῥωσίας καὶ τοῦ ῥωσικοῦ βίου. Διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν νεαρόν του φίλον, θστις ἀμέσως μετὰ τὸ πρόγευμα ἐπέμυρθη εἰς τοῦ κυρίου Κλύβερ διπως ἀσκηθῆ εἰς τὴν καταστοχοραφίαν, ὁ Σανίν ἔφερε τὴν ὄμιλίαν εἰς τὰς φωτεινὰς καὶ δικιερὰς ὅψεις τοῦ ἐμπορικοῦ καὶ τοῦ καλλιτεχνικοῦ σταδίου. Δὲν ἔναύμασεν, ὅτι ἡ κυρία Ἐλεονώρα ὑπερήσπιζε τὸ ἐμπορικὸν σταδίον — διότι παρ' αὐτῆς οὐδὲν ἄλλο ἐπερίμενεν — ἀλλὰ πρὸς μεγάλην του ἐκπλήξιν καὶ ἡ Τζέρμα ἡτο μὲ τὴν γνώμην τῆς μητρός της.

«Οταν τις εἶνε καλλιτέχνης καὶ πρὸ πάντων ἀιδός,» ἔλεγεν ἡ νεάνις κινοῦσα γωνιώς τὰς χεῖρας «πρέπει χωρὶς ἄλλο νὰ κατέχῃ τὴν πρώτην θέσιν ἐν τῇ τέχνῃ του. Καὶ αὐτὴ ἡ δευτέρα θέσις δὲν ἀξίζει τίποτε. Κοι ποιός ἔξενει, ἀν δὲ δυνηθῆ ποτὲ νὰ φάσῃ εἰς τὴν πρώτην αὐτὴν θέσιν;»

Ο Πανταλεόνε, ὅστις ἐλαβεν φωστήρως μέρος εἰς τὴν ὄμιλίαν — ἔνεκα τῶν ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη ὑπηρεσιῶν του καὶ χάριν τῆς ἡλικίας του εἶχεν ὁ γέρων τὴν ἀδειαν νὰ κάθηται καὶ νὰ ὄμιλη ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν κυρίων του: οἱ Ἰταλοὶ ἐν γένει δὲν εἶνε αὐτηροὶ ἐν τῇ διατρήσει τῆς ἐθιμοταξίας — ο Πανταλεόνε λοιπὸν ἡτο, ὡς ἐννοεῖται οὐκούνεν, διλασίαν ὑπὲρ τοῦ καλλιτεχνικοῦ σταδίου. Βέβαιως τὰ ἐπιχειρήματά του ἡσαν ἀρκετά ἀσθενῆ: ἐστριζόντο σχεδόν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀληθειαν ὅτι ο καλλιτέχνης πρέπει πρὸ παντὸς νὰ ἔχῃ *un certo estro d'ispirazione* «οἰστρόν τινα ἐμπνεύσεως!»

Η κυρία Ἐλεονώρα τῷ παρετήρησεν, ὅτι καὶ αὐτὸς εἶχεν ἀναφισθῆτας αὐτὸν τὸν «οἰστρόν», καὶ δώμας . . .

«Εἶχα ἔχθρούς» ἀπήντησε συνοφρυούμενος ὁ Πανταλεόνε.

«Καὶ ποῦ ζενεῖς» — ὡς γνωστὸν οἱ Ἰταλοὶ πολὺ ἐνότατος προσαγορεύοντις ἀλλήλους διὰ τοῦ «σύ» — «καὶ ποῦ ζενεῖς ἀν δὲν ἀιδίλιος δὲν ἀν δὲν ἔχη ἔχθρον, ἐπὶ τῇ θέσιν της. Καὶ ἡ Τζέρμα προσεποιήθη ὅτι παλαίει πρὸς τὴν μητέρα της καὶ τὴν ἀδειανεσσεν ἔπειτα — οὐχὶ διπως συνήθως θαπεύονται αἱ Γαλλίδες, φαστα, ἀλλὰ μὲ τὴν γνησίων ιταλικὴν ἔκεινην χάριν, ἐν ἡ διαφαίνεται συγχρόνως καὶ ἡ δύναμις.

«Ἐπι τέλους ἡ κυρία Ἐλεονώρα ἐδίλησεν δι τὸν κουρισμένην. Η Τζέρμα τὴν συνεβόύλευσε, νὰ κοιμηθῇ δύλιγον εἰς τὴν πολυθρῶνα.

«Ως τόσο δὲ ἔγῳ μὲ τὸν κύριο Ῥώσο — avec le monsieur russe — ἀν μείνουμε τόσο ἡσυχοι, τόσο ἡσυχοι . . . σᾶν ποντικάκια — comme des petites souris.»

Η κυρία Ἐλεονώρα ἐγέλασεν ἀντὶ πάσης ἀπαντήσεως, είτα δὲ ἐκλεισε τὸν διφαλμούς, ἀνεστέναξεν ὄλιγον καὶ ἀπεκομῆθη. Η Τζέρμα ἐκάδισεν ἀμέσως εἰς ἓν σκαρνί πλαστίον της καὶ δὲν ἐκινεῖτο πλέον ἀπὸ τὴν θέσιν της. Ενῷ δὲ μὲ τὴν μίαν χεῖρα ἐκράτει τὸ προσκεφάλαιον, ἔφερεν εἰς τὰ χεῖλη ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὸν δάκτυλον τῆς ἑτέρας χειρός, καὶ ἀμα ως ἔβλεπε τὸν Σανίν μετακινούμενον ἐκ τῆς θέσεως του, ἔρριπτεν εἰς αὐτὸν πλαγίως τὸ βλέμμα καὶ ψυχρίζουσα τῷ ἐπέβαλλε σιγήν. Επι τέλους καὶ αὐτὸς ἔμεινεν ἀμετακίνητος — ἀσάλευτος, ὥστε μαγεμένος, δύος βεβυθισμένος ἐν τῷ θαυμασμῷ καὶ τῇ θεωρίᾳ τῆς ζωντανῆς εἰκόνος, ἦν εἰχε πρὸ τῶν δημάτων του: τὸ θυμφωτιστον τούτο δωμάτιον, ἐν φως φωτεινά σημεῖα ἔδω κ' ἐκεῖ ἐλαμποντανά διθαλῆ ρόδα ἐν ἀρχαιοτρόποις ἀνθοδόχαις ἐκ πρασίνης ὑάλου, ἡ ροφὴ τῆς κοιμαρένης γηραιᾶς κυρίας μὲ τὰς ἡπίας συνεπτυγμένας χεῖρας καὶ τὸ κεκυριδός ἀλλὰ γελόεν ὑπὸ τοῦ χιονολέκου προσκεφαλαίου περιβαλλομένον πρόσωπον — ἡ νεαρὰ αὐτη, ἐγρήγορούσα, ωσαντας φιλόφων, εὐφρής, ἀγνή καὶ ἀνεκφράστως ώραί παρθένος μὲ τοὺς βαθυμελάνους, ἐσκιασμένους καὶ δύως ἀπατοράπτοντας διφαλμούς . . . Τί ἡσαν δλ' αὐτά; ὄνειρον; δηπτασία; . . . Καὶ αὐτὸς πῶς ἤλθεν ἔδω;

(«Ἐπειτα συνέχεια.»)

τὴν θυγατέρα της, νὰ μὴ ἀποπλανᾶ καὶ τὸν ἀδελφόν της ἀπὸ τῆς εὐθείας ὁδοῦ — καὶ φάνει, ὅπου αὐτὴ ἡ ιδία είνε τόσον φανατικὴ δημοκρατική!

Μετὰ τὰς λέξεις ταύτας ἀνέπειρψεν ἡ κυρία Ἐλεονώρα θλιβερὸν στεναγμὸν καὶ διεβεβαίωσεν δι τὴ κεφαλή της «*ακοντένει νὰ σπάση*». (Ἐξ εὐγενείας πρὸς τὸν ξένον ἡ κυρία Ἐλεονώρα ώριλει πρὸς τὴν θυγατέρα της γαλλιστι.)

Ἄμεσως ἡ Τζέρμα ἤρχισε νὰ περιποιήται καὶ περιθάλπη τὴν μητέρα της. Ἐβρέζε τὸ μέτωπον αὐτῆς μὲ ὄνδρο τῆς Κοιλανίας, ἀπεξήρανεν αὐτὸ διὰ τῆς πνοῆς της, ἡσπάσθη αὐτὴν εἰς τὰς παρειάς, ἐτακτοποίησε τὸ προσκεφάλαιον ὑπὸ τὴν κεφαλή της, τῇ ἀπηγόρευσε νὰ ὄμιλη καὶ τὴν ἡσπάσθη ἐκ νέδου. Κατόπιν ἐστράφη πρὸς τὸν Σανίν καὶ ἤρχισε συγκεκινημένη ἄρα καὶ χαριεντίζουμένη νὰ τῷ διηγήσται περὶ τῆς μητρός της — πόσον ἔξαιρετος μήτηρ καὶ πόσον θαυμασία καλλονή ἦτο κατὰ τὴν νεότητά της.

Ἄλλα τι λέγω: ἥτο; εἰνε καὶ σήμερον ἀκόμη τόσον ώραια! Ιδέτε, ιδέτε, πόσον ώραιον διφαλμούς ἔχει!

Ταῦτα λέγουσα ἐλαβεν ἡ Τζέρμα λευκὸν ὄνδρον καὶ ἐκλιψε δι' αὐτοῦ τὸ πρόσωπον τῆς μητρός της, είτα δέ, βραδέως ἀποσύρουσα πρὸς τὰ κάτω τὸ ὄνδρον, ἀπεκάλυψε πρῶτον μὲν τὸ μέτωπον τῆς κυρίας Ἐλεονώρας ἔπειτα δὲ τὰς ὄφρες καὶ τέλος τοὺς διφαλμούς. Ἐντάνθα ἐσταράτησε καὶ παρεκάλεσε τὴν μητέρα της ν' ἀνοίξῃ τὸν διφαλμούς. Αὕτη ὑπέκουσε, καὶ ἡ Τζέρμα ἐξέβαλεν ἐλαφράν κραυγὴν ὃν θαυμασμοῦ — (ἡ κυρία Ἐλεονώρα είχε πραγματικῶς πολὺ διφαλμούς) — ἔπειτα ἀποσύρουσα ταχέως τὸ ὄνδρον καὶ τὸν ὄμιλην πέραν τῆς φράσης καὶ τὸ ὑπόλοιπον μέρος τοῦ προσώπου, τὸ δίλημάτερον κανονικόν, καὶ ἤρχισεν ἐκ νέου νὰ τὸ κεταφιλῇ. Η κυρία Ἐλεονώρα ἀπεστράφη διάγονον γελῶσα καὶ προσεποιήθη ὅτι ἔθελε ν' ἀπομακρύνῃ δι' εαυτῆς τὴν θυγατέρα. Καὶ ἡ Τζέρμα προσεποιήθη ὅτι παλαίει πρὸς τὴν μητέρα της καὶ τὴν ἀδειανεσσεν ἔπειτα — οὐχὶ διπως συνήθως θαπεύονται αἱ Γαλλίδες, φαστα, ἀλλὰ μὲ τὴν γνησίων ιταλικὴν ἔκεινην χάριν, ἐν ἡ διαφαίνεται συγχρόνως καὶ ἡ δύναμις.

Ἐπι τέλους ἡ κυρία Ἐλεονώρα ἐδίλησεν δι τὸν κουρισμένην. Η Τζέρμα τὴν συνεβόύλευσε, νὰ κοιμηθῇ δύλιγον εἰς τὴν πολυθρῶνα.

«Ως τόσο δὲ ἔγῳ μὲ τὸν κύριο Ῥώσο — avec le monsieur russe — ἀν μείνουμε τόσο ἡσυχοι, τόσο ἡσυχοι . . . σᾶν ποντικάκια — comme des petites souris.»

Η κυρία Ἐλεονώρα ἐγέλασεν ἀντὶ πάσης ἀπαντήσεως, είτα δὲ ἐκλεισε τὸν διφαλμούς, ἀνεστέναξεν ὄλιγον καὶ ἀπεκομῆθη. Η Τζέρμα ἐκάδισεν ἀμέσως εἰς ἓν σκαρνί πλαστίον της καὶ δὲν ἐκινεῖτο πλέον ἀπὸ τὴν θέσιν της. Ενῷ δὲ μὲ τὴν μίαν χεῖρα ἐκράτει τὸ προσκεφάλαιον, ἔφερεν εἰς τὰ χεῖλη ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὸν δάκτυλον τῆς ἑτέρας χειρός, καὶ ἀμα ως ἔβλεπε τὸν Σανίν μετακινούμενον ἐκ τῆς θέσεως του, ἔρριπτεν εἰς αὐτὸν πλαγίως τὸ βλέμμα καὶ ψυχρίζουσα τῷ ἐπέβαλλε σιγήν. Επι τέλους καὶ αὐτὸς ἔμεινεν ἀμετακίνητος — ἀσάλευτος, ὥστε μαγεμένος, δύος βεβυθισμένος ἐν τῷ θαυμασμῷ καὶ τῇ θεωρίᾳ τῆς ζωντανῆς εἰκόνος, ἦν εἰχε πρὸ τῶν δημάτων του: τὸ θυμφωτιστον τούτο δωμάτιον, ἐν φως φωτεινά σημεῖα ἔδω κ' ἐκεῖ ἐλαμποντανά διθαλῆ ρόδα ἐν ἀρχαιοτρόποις ἀνθοδόχαις ἐκ πρασίνης ὑάλου, ἡ ροφὴ τῆς κοιμαρένης γηραιᾶς κυρίας μὲ τὰς ἡπίας συνεπτυγμένας χεῖρας καὶ τὸ κεκυριδός ἀλλὰ γελόεν ὑπὸ τοῦ χιονολέκου προσκεφαλαίου περιβαλλομένον πρόσωπον — ἡ νεαρὰ αὐτη, ἐγρήγορούσα, ωσαντας φιλόφων, εὐφρής, ἀγνή καὶ ἀνεκφράστως ώραί παρθένος μὲ τοὺς βαθυμελάνους, ἐσκιασμένους καὶ δύως ἀπατοράπτοντας διφαλμούς . . . Τί ἡσαν δλ' αὐτά; ὄνειρον; δηπτασία; . . . Καὶ αὐτὸς πῶς ἤλθεν ἔδω;

(«Ἐπειτα συνέχεια.»)

παρὰ τὴν διηγήμενην πλατείαν καὶ σιτιζούσας τὰς ἐκεῖ περιπταμένας περιστέρας.

4. ΕΡΒΕΡΤΟΣ ΚΑΙ ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ ΒΙΣΜΑΡΚ, μετὰ βιογραφίας (ἐν σελ. 56).

5. Ο ΠΕΡΙ ΥΠΑΡΧΕΩΣ ΑΓΩΝ, ιχνογραφία ὑπὸ A. Zick (ἐν σελ. 57).